

[Tinning]

Jeg synes også, det var godt, at fru Birthe Hansen netop pegede på, at de offentlige transportmidler jo er indrettet på en sådan måde, at offentlige transportmidler ikke er noget svar, for de kan ikke bruges – ud over at der er en gruppe svært fysisk handicappede, som faktisk har problemer med overhovedet at nå hen til stoppestedet og den slags.

Et andet punkt, jeg godt vil fremdrage, er den lille misundelse, som vel lige stak sit hoved frem. Fru Birgith Mogensen var inde på det under debatten om et tidligere forslag, hvor hun talte om handicappedes adgang til biler til favørpris. Ikke sandt, man får et lille tilbud? Så enkelt kan det nu ikke formuleres. Fru Aase Olesen var også inde på, at der vel havde været mulighed for at stramme en smule, uden at man sådan ligefrem gjorde for stor skade ved det, fordi en del af befolkningen synes, de handicappede har det for godt.

Jeg vil ikke benægte, at en stor del af befolkningen mener, at de handicappede har det for godt, især i forhold til biler. Der er givetvis rundt omkring en vis misundelse over de handicappedes adgang til biler. Men det må også være vores opgave som politikere at vende os imod den slags, fordi sagen netop er, at de handicappede har et behov for den bil, som er totalt uden sammenligning med andre menneskers. Det må vi fortælle åbent, når vi støder på denne lille misundelse. I stedet for at bakke for den og bøje nakken må vi selvfølgelig forklare, hvordan tingene hænger sammen, og stille op imod den og understrege, at der jo altså er forskel på, hvad vi andre bruger en bil til – vi kan jo dog i mange tilfælde gå hen og tage bussen eller toget – og så de handicappede, som ikke har den mulighed.

Ellers synes jeg, det er rigtigt, at det her i høj grad handler om at få nogle konkrete oplysninger frem på bordet, hvad enten det nu skal ske via henvendelser fra handicaporganisationer og andre handicappede eller vi kan finde andre veje til det.

Jeg vil godt lige til sidst som svar på fru Pia Kjærsgaards spørgsmål sige, at det, vi refererer til, vil vi selvfølgelig godt under udvalgsarbejdet dokumentere nøjere. Det var statens bilinspektion, som i forbindelse med ændringen i 1981 skønnede, at forslaget om at ændre udskiftningsperioden fra 4 til 6 år ikke ville medføre forøgede reparationsudgif-

ter, men det har vist sig at være forkert, det medfører forøgede reparationsudgifter.

Jeg mener også, vi alle har fået en henvendelse fra Landsforeningen af Vanføre, hvori man skønner den gennemsnitlige kilometerpris for en handicapbil, og hvoraf man kan se, at den er steget helt voldsomt de sidste par år.

Det er derfor bare i al stilfærdighed et forsøg på at påpege, at også her sker der det, at det ikke altid er de sagkyndige, der har ret, men at vi tit bliver bedre vejledt, når vi spørger de folk, der har skoen på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.59

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 103:

Forslag til folketingsbeslutning om statsstøtte til landets handicaporganisationer.

Af Tinning (VS) m.fl.
(Fremsat 11/2 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Beslutningsforslaget opfordrer regeringen til i samarbejde med landets handicaporgani-

[Socialministeren]

sationer at udarbejde lovforslag om en permanent statsstøtteordning for landets handicaporganisationer.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at statsstøtten skal indeholde tre forskellige former for tilskud, nemlig tilskud til drift, til foreningsaktiviteter og til handicappolitiske aktiviteter. Man forestiller sig det samlede årlige tilskud for alle tre former på et sted mellem 40 og 50 mill. kr.

Som det vil være bekendt, støttes handicaporganisationernes arbejde gennem tilskud fra tipsmidlerne i 1985 således med et beløb på 2,6 mill. kr.

Jeg vil bestemt ikke underkende den betydning, som handicaporganisationerne har – hvem vil det? – og jeg er ganske enig med forslagsstillerne i, at enhver regering uanset farve kan regne med løbende og kvalificeret rådgivning fra de handicappede og deres organisationer.

Efter fast praksis ydes der imidlertid hverken over finansloven eller ved fordeling af tipsmidlerne tilskud til drift eller til aktiviteter, der kan anses for rene organisationsopgaver, og jeg mener ikke, at regeringen inden for de økonomiske rammer kan imødekomme det fremsatte forslag om en statsstøtteordning for handicaporganisationerne, men jeg vil gerne undersøge mulighederne for at yde støtte til handicappolitiske aktiviteter.

Joanna Rønn (S):

Det er socialdemokratiets opfattelse, at det er korrekt, at det er et umådeligt stort arbejde for handicaporganisationerne at skaffe midler til deres arbejde gennem fonds og legater og ved indsamlinger. I mange tilfælde bruger man alt for mange kræfter på det og for få på det egentlige handicparbejde.

Socialministeren har også nævnt, at staten yder et pænt tilskud til de enkelte foreninger gennem tipsmidlerne, men her skal der jo søges. Det ville være mere fair over for de foreninger, som faktisk udfører et godt stykke arbejde, om der kunne blive tale om at yde en eller anden form for støtte til disse foreningers drift. Vi må se, om vi kan nå frem til en brugbar model for, hvordan det kunne ske på fornuftig vis, og det synes jeg vi kan drøfte i udvalget, når vi har et materiale, der belyser behovet.

Merete Aarup (KF):

I Danmark har vi en tradition for, at mange forskellige organisationer har indsamlinger gennem lotteri, mærkesalg osv., et arbejde, mange mennesker er engageret i.

Det konservative folkeparti mener, at et samarbejde mellem det offentlige og det private initiativ er noget, vi skal værne om også inden for det sociale område.

Vi finder, at tilskuddet fra tipsmidlerne fortsat skal gå til aktiviteter som feriearrangementer, kurser, konferencer, oplysningsvirksomhed osv. og ikke til drift.

I kommunerne gives der tilskud til mange organisationer, og da ministeren er indstillet på at undersøge mulighederne for at yde støtte til handicappolitiske aktiviteter, ville det være rart at få oplyst, om handicapforeninger stilles lige med andre foreninger i kommunerne, og jeg vil derfor gennem udvalget stille spørgsmål, så vi kan få et klart billede af, hvordan den økonomiske støtte er landet over.

Hanne Severinsen (V):

Som allerede nævnt af ministeren er der ikke tradition for, at man giver støtte til rene organisationsdriftsopgaver, og det vil sige, at min afvisning ikke bare er et spørgsmål om økonomi, men også et spørgsmål om nogle mere principielle holdninger. Men selvfølgelig kunne man forestille sig, at der var områder, hvor der kunne være et større tilskudsbehov, specielt det oplysende arbejde og de mere politiske opgaver. Det vil vi slet ikke afvise, og derfor vil jeg også gerne give tilsgang om en positiv drøftelse i udvalget.

Men sådan som forslaget er stillet op, er det ikke småpenge, det drejer sig om – det er et ganske stort beløb, man har foreslået – og det kan vi i hvert fald ikke medvirke til.

Birthe Hansen (SF):

Forslaget opfordrer som sagt til, at der i samarbejde med handicaporganisationerne udarbejdes lovforslag om en permanent statsstøtteordning for landets handicaporganisationer, en støtte, der skal gives som tilskud til drift af de enkelte organisationer, tilskud til foreningsaktiviteter inden for de enkelte organisationer og tilskud til handicappolitiske aktiviteter af den ene eller anden art. Hvad angår det sidste, »af den ene eller anden

[Birthe Hansen]

art«, fremgår det af bemærkningerne, at man også her ønsker, at ikke-handicappede bør have mulighed for at søge støtte fra denne pulje, hvad enten deres aktiviteter udfolder sig i samarbejde med handicappede eller ej. Det sidste har vi en lille smule problemer med, men o.k., netop inden for dette område skal man måske ikke have alt for stramme regler, for dermed forhindrer man måske nogle nye aktiviteter i at blive sat i gang. Derfor har forslagsstillerne vores tilslutning til forslaget.

Aase Olesen (RV):

Forslaget om en generel statsstøtte til landets handicaporganisationer mener jeg så udpræget er et forslag, som bør gå ind i den samlede prioritering. Jeg ved ikke, hvordan handicaporganisationerne selv vil prioritere det, hvis det bliver et spørgsmål om dette eller et andet forslag, som direkte kommer de handicappede til gode. Men det synes jeg vi skal se på. Jeg ser ikke med stor væmmelse på, at man også har organisationer, der må gå ud og lave indsamlinger. Jeg tror faktisk, at det somme tider kan være med til på udmærket måde at udbrede kendskabet til handicaporganisationer og deres forhold. Det behøver ikke at betyde, at man skal samle alle penge ind ved hjælp af indsamlinger, men jeg så egentlig nødig, at indsamlingerne helt forsvandt.

Birgith Mogensen (CD):

Hvis der skal sikres mulighed for både en stabil drift af handicaporganisationerne og videre- og nyudvikling af forskellige handicappolitiske initiativer af den ene eller anden art, skal staten permanent støtte disse formål med 40-50 mill. kr. om året fra 1. januar 1987 at regne. Sådan skriver VS bl.a. i forslaget og dets bemærkninger.

I 1985 modtog handicaporganisationerne og ansøgere med handicapformål ca. 2,5 mill. kr. tipsmidler. De fleste kommuner har desuden støttet på lokalt plan. Det gælder også omsorgsforanstaltninger, som hovedsagelig er kommet førtids- og folkepensionister til gode. Mærkedageindkomster og anden privat støtte løber op i meget store beløb. Desuden betales der medlemskontingent.

Handicaporganisationerne er interesseorganisationer, og det er derfor yderst betæn-

keligt at tildele direkte statsstøtte til organisationernes daglige drift etc. Der ville i givet fald blive en meget lang række organisationer også på andre områder, som skulle betænktes.

Pia Kjærsgaard (FP):

Statstilskuddet til handicaporganisationer er, som det rigtigt er fremgået, noget, vi ser i Norge og Sverige. Der er også statsstøtte her i Danmark, men jeg er ikke ligesom forslagsstillerne overbevist om, at det er for lille en støtte. Trods alt må der altså økonomi ind i dette her.

Det er lidt barsk, når forslagsstillerne betegner det som tiggeri, når handicappedes organisationer skal skaffe penge til aktiviteter. Det er der mange andre der også må – tænk på Kræftens Bekæmpelse, for at tage et enkelt eksempel! – men tiggeri er det ikke i den betydning, forslagsstillerne ser ud til at lægge i ordet tiggeri.

Jeg er stærkt i tvivl om nødvendigheden af yderligere tilskud som foreslået her, og jeg mener også, at dette beslutningsforslag skal igennem udvalgsarbejdet, før fremskridtspartiet vil tage endelig stilling, men jeg vil dog allerede sige, at jeg langtfra er så positiv, som jeg har været over for de foregående forslag.

Tinning (VS):

Jeg skal alligevel sige tak for modtagelsen. Jeg forstod på ministeren, at man ikke vil ind på en egentlig drift af organisationerne, men at ministeren gerne vil diskutere støtte til forskellige former for handicappolitiske aktiviteter, og også, at ministeren ikke afviste, at det kunne være en god idé at gå længere end de 2,6 mill. kr., som der var tale om via tipsmidlerne for 1985, altså en åbning over for en del af forslaget, men en afvisning over for driftsstøtte.

Fru Joanna Rønn talte om, at det var godt at få noget materiale for at få belyst behovet for støtte, og fru Merete Aarup talte om, at det ville være godt at få nogle oplysninger om, hvordan praksis er rundt omkring i kommunerne. Jeg er enig i, at det kunne være godt at bruge udvalgsarbejdet til at trække begge typer oplysninger frem i lyset.

Endvidere skal jeg sige til fru Aase Olesen, at jeg synes, det er rigtigt, at vi selvfølgelig

[Tinning]

må have dette her ind i den samlede prioritering. Det er dog ikke sådan, at vores bemærkninger skal forstås i den retning, at vi ligefrem væmmes ved indsamlinger, eller at vi synes, det er en god idé, at de forsvinder. Sådan er det egentlig ikke. Vi synes, det er fint, at handicaporganisationerne viser sig i gadebilledet. Vi har ikke noget principielt imod indsamlinger, og vi har da egentlig heller ikke noget imod, at organisationerne går og tigger penge, men jeg vil gerne sige til fru Pia Kjærsgaard, at det er det, vi mener de gør, for de mennesker har brug for nogle penge til at tilfredsstille nogle af deres behov, men de har ikke de penge, og de får ikke de penge fra det offentlige, altså må de gå ud på gaden og tigge dem – i princippet på samme måde som en hjemløs mand må tigge 10–12 kr. for at få en seng for natten nede omkring Istedgade, der ikke ligger så langt herfra.

Sådan er det, og det har vi bare noteret os at det er; der ligger ikke i det, at vi synes, det er så forfærdeligt, at de må samle penge ind. Det, der ligger i det, er, at vi synes, der er en lidt for skæv vægtning i dag; handicaporganisationerne er tvunget til at bruge en alt for stor del af deres kræfter på bare at holde sig i live, på bare at få samlet penge, tigget penge, hvad man nu vil kalde det, ind til de mest nødvendige aktiviteter. Derfor synes vi egentlig i princippet, det ville være fint, hvis staten sikrede et egentligt grundlag for organisationernes eksistens.

Det kan vi forstå at der ikke er parlamentarisk mulighed for – ikke for tiden i hvert fald – og så synes jeg, vi skal diskutere, om vi nærmere kan præcisere nogle områder, som også fru Hanne Severinsen var inde på, opgaver af politisk karakter, oplysningsopgaver, eller hvad det nu kan være, altså det, vi har kaldt tilskud til foreningsaktiviteter af den ene og den anden slags, men altså ikke til driften, eller tilskud til forskellige handi-cappolitiske aktiviteter, hvor vi kunne sige: dér er der måske brug for at give en lidt kraftigere støtte, end vi gør i dag.

For det er jo sådan, som også fru Pia Kjærsgaard var inde på, at man både i Sverige og i Norge har en ret omfattende støtte. I Sverige er man endda gået så vidt, at man lige har taget skridt til at forhøje støtten, der lå på ca. 41 mill. kr. – svenske endda – til ca.

49 mill. kr. i år, og det er jo trods alt en noget anden størrelsesorden.

Men jeg vil gerne sige tak for modtagelsen. Jeg forstår, vi næppe kommer igennem med en driftsstøtte, men der er måske åbnet for at give nogle løft på forskellige andre områder, set ud fra en samlet prioritering, og det er jo heller ikke så dårligt endda.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 104:

Forslag til folketingsbeslutning om finansieringsmæssig neutralitet mellem revalidering og førtidspension for handicappede.

Af Tinning (VS) m.fl.
(Fremsat 11/2 86).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Regeringen er opmærksom på, at en finansieringsmæssig ligestilling mellem revalideringshjælp og førtidspension vil kunne modvirke en eventuel tendens til, at handicappede indstilles til førtidspension.

Jeg tror bare ikke, at man kan betragte revalideringshjælp og førtidspension isoleret fra andre sociale ydelser. Revalideringshjælp efter bistandslovens § 42 hænger således nøje sammen med den almindelige kontanthjælp efter § 37, og det vil medføre brud på neutralitetsprincippet inden for kontanthjælpsområdet, hvis der indføres en højere refusions-sats på revalideringshjælpen, mens man be-